

A MAGYAR TÁRSADALOM TÖRTÉNETE 1945-TŐL NAPJAINKIG

BEVEZETÉS A JELENKORI MAGYAR TÁRSADALOMTÖRTÉNETI KUTATÁSOKBA: ALAPFOGALMAK, DEFINÍCIÓS NEHÉZSÉGEK

1. lecke

EFOP-3.6.2-16-2017-00007

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

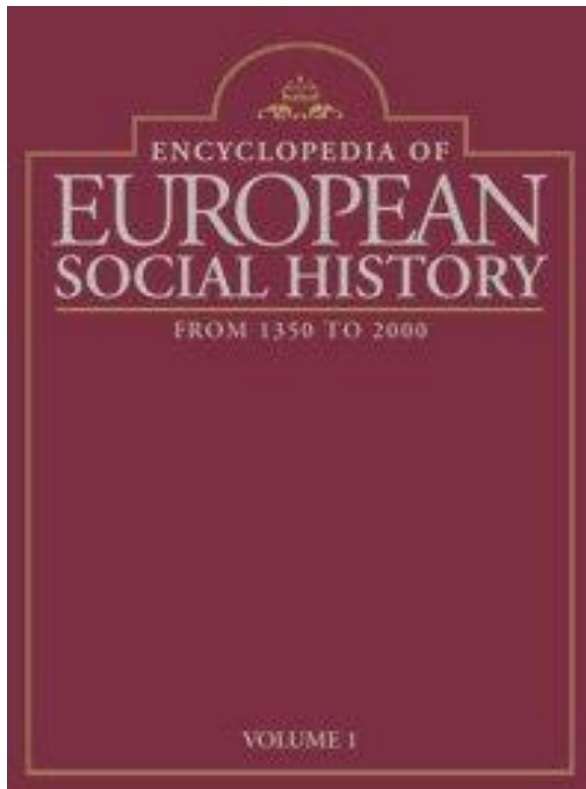

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

TANSEGÉDLET

- Hossz: 6 dia
- Tartalom:
 - A társadalomtörténet tudománya
 - Kutathatóság problémái (I-II.)
 - Társadalomszemléletek a II. világ háború után (I-II.)
- A diasor áttekintésére ajánlott minimum időtartam: 30 perc
- A tanulást a diasorhoz tartozó olvasólecke és a kötelező irodalom vonatkozó fejezeteinek elsajátítása jelenti, NEM csak a diasor átnézése!

A TÁRSADALOMTÖRTÉNET TUDOMÁNYA

- Korai öndefiníciók: elkülönítés
- G. M. Trevelyan: „történelem politika nélkül”
- Kocka:
 - Szektoriális értelmezés
 - A történeti interpretáció kulcsa
- Szerteágazó kutatások
 - → tematikai súlypontok

KUTATHATÓSÁG PROBLÉMÁI – I.

A FOGALMAK

- Eltérő, tág fogalom használat → mit **NE** használjunk
- Statisztikai kategóriák:
 - **tabu** témák (munkanélküliség)
 - Többféleképpen közölt mérések pl.: az 1980-as népszámlálás: a „Községek adatai” című fejezetben a városok adatai is megtalálhatók voltak, míg ugyanazokat az adatokat a „Városi adatok” fejezet is közli

A KUTATHATÓSÁG PROBLÉMÁI – II.

A KORSZAKOK

Politikatörténeti korszakok:

- 1944(45)-1949: korlátozott parlamentarizmus kialakítása
- 1949-1963: klasszikus szocialista rendszer
- 1963-1981: kádári konszolidáció
- 1980-as évek: a rendszer válsága és a demokratikus átmenethez szükséges feltételek kialakulása
- 1990-es évek: parlamentáris demokrácia

• Társadalomtörténeti korszakok:

- 1944(45) - 1960-as évek végéig: a társadalom teljes körű államosítása, a korábbi társadalmi formák és szerkezetek felszámolási kísérlete
- 1960-1970 fordulójától a '80-as évek végéig: „polgárjogok nélküli” polgárosodás
- 1990-es évek: társadalmi újrarendeződés

TÁRSADALOMSZEMLÉLETEK A II. VH. UTÁN – I.

„KÉT OSZTÁLY, EGY RÉTEG” → RÉTEGZŐDÉS

- „Két osztály, egy réteg”:

- munkásosztály;
- szövetkezeti parasztság
- +
- szövetséges értelmiségi réteg
- +
- kimaradók

- Rétegződés modellek

- Ferge: munkaJELLEG csoportok
- Társadalmi rétegződés 2 dimenzió (Kolosi, Szelényi): kik vesznek részt a...
 - ...a központi újraelosztásban
 - ...a kvázi piaci viszonyokban

TÁRSADALOMSZEMLÉLETEK A II. VH. UTÁN – II. A NEGATÍV, FELEMÁS MODERNIZÁCIÓ A MEGSZAKÍTOTT POLGÁROSODÁS

- **Hankiss Elemér – negatív modernizáció:**
 - A szekularizációs szint magas **DE** az individualizáció, racionalitás alacsony → a javak felhalmozása a társadalmi értékek lebomlásához vezet
- **Andorka Rudolf – felemás modernizáció:**
 - Modernizáció pozitív és negatív társadalmi hatásokkal jár
- **Szelényi Iván – megszakított polgárosodás:**
 - Polgárosodást „megszakítják” a kommunisták
 - ...a második gazdasági kibontakozásától indul újra

- A diasorban használt képek online, ingyenesen letölthetők
 - A diasorban használt saját szerkesztésű táblázatok a kötelező irodalom és a KSH vonatkozó adatsorai felhasználásával készültek
 - A tananyaghoz tartozó kötelező és ajánlott irodalmat, valamint az ellenőrző kérdéseket az olvasólecke tartalmazza.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

A kutatást az EFOP-3.6.2-16-2017-00007 azonosító számú, *Az intelligens, fenntartható és inkluzív társadalom fejlesztésének aspektusai: társadalmi, technológiai, innovációs hálózatok a foglalkoztatásban és a digitális gazdaságban* című projekt támogatta.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap és Magyarország költségvetése társfinanszírozásában valósul meg.

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE